

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: 52 PŽ-3392/2023-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ivane Mlinarić, predsjednika vijeća, Raoula Dubravca, suca izvjestitelja i Ane Cvitković, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja RESS d.o.o., Poreč, Alekse Šantića 7, OIB 97154549916, kojeg zastupa punomoćnica Rozana Fabris, odvjetnica u Poreču, protiv tuženika Erste&Steiermärkische bank d.d., Rijeka, Jadranski trg 3/a, OIB 23057039320, kojeg zastupa punomoćnik Zvonimir Buterin, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Buterin&partneri d.o.o., Zagreb, radi osnovanosti osporavanja reda tuženikovog namirenja tražbine, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2217/2020-35 od 12. svibnja 2023., u sjednici vijeća održanoj 5. ožujka 2024.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2217/2020-35 od 13. svibnja 2023. u točkama I. i II. izreke.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev kojim se utvrđuje da je osnovano tužiteljevo osporavanje reda namirenja tražbine tuženika Erste&Steiermärkische bank d.d., Rijeka, Jadranski trg 3/a, OIB 23057039320, osigurane založnim pravom na temelju ugovora o okvirnom iznosu zaduženja i osiguranju hipotekom br. ES 740/05 od 10. kolovoza 2005. solemniziranog po javnom bilježniku Vesni Pučar iz Zagreba, Maksimirska br. 48 od 17. kolovoza 2005. br. OU-830/15 radi osiguranja novčanog potraživanja u iznosu od 130.000,00 EUR u kunsnoj protuvrijednosti uvećano za pripadajuće kamate i troškove prisilne naplate bilo sudske ili izvansudske prirode, koje je bilo zabilježeno u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Novom Zagrebu, zemljišnoknjižni odjel Novi Zagreb, k.o. Klara, u zk. ul. br. 4017, suvlasnički udio broj 12 i 32. II. Ako Ress d.o.o., Poreč, Alekse Šantića 7, OIB 97154549916 (točka I/1. izreke) te se utvrđuje da tuženiku ne pripada pravo na odvojeno namirenje iz kupovnine ostvarene prodajom navedenih nekretnina stečajnog dužnika Timont interijeri d.o.o. u stečaju opterećenih založnim pravom u korist tuženika, a radi namirenja tražbine koju tuženik potražuje po Ugovoru o kratkoročnom kreditu broj 2402006-1031262160/50011002-5001286553 od 3. listopada 2006., Ugovoru o korištenju kartica broj 2402006-1031262160/14700011-5301178011 od 22. studenog 2004. Anex broj 01 Ugovora o korištenju kartica od 21.

veljače 2005. isti broj kao i osnovni ugovor i Anex 02 Ugovora o korištenju kartica od 10. kolovoza 2005. isti broj kao i osnovni ugovor, Ugovoru o kratkoročnom revolving kreditu broj 2402006-1031262160/51012008-5301484643 od 15. svibnja 2006., Ugovoru o izdavanju bankovne garancije broj 2402006-1031262160/98010070-5401198323 od 19. veljače 2006. i Anex 01 od 13. srpnja 2006., Ugovoru o otvaranju i vođenju poslovnog računa broj 2402006-1100403625 od 24. veljače 2004., Ugovoru o solidarnom jamstvu br. 1140037352 od 27. srpnja 2006., a izdanog za Ugovor o okvirnom kreditu po poslovnom računu br. 1140037352 od 27. srpnja 2006., i po Ugovoru o solidarnom jamstvu br. 5301129742 od 11. ožujka 2005., a izdanog za Ugovor o korištenju kartica broj 2402006-1031262160/14700004-5301129742 od 5. ožujka 2004. i Anex broj 01 od 11. ožujka 2005. i Anex br. 02 od 27. srpnja 2006. Ugovor o korištenju kartica (točka 1/2 izreke). U točki II. izreke naložio je tužitelju naknaditi tuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 1.430,32 EUR.

2. Tužitelj je podnio žalbu zbog žalbenih razloga pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava i bitne povrede odredaba parničnog postupka s prijedlogom da drugostupanjski sud žalbu protiv prvostupanjske presude prihvati i presudu ukine i prihvati tužbeni zahtjev. U bitnom ponavlja da su svi posebni ugovori koje je dužnik i korisnik kredita Timont interijeri sklopio s tuženikom kao bankom i na temelju kojih ugovora su nastala potraživanja banke koja je odobrila zaduženja trebali biti sklopljeni u istom obliku kao solemnizirani Ugovor o okvirnom iznosu zaduženja i osiguranju hipotekom na nekretnini (dalje: ugovor broj ES 740/05 od 10. kolovoza 2005.) kojeg su tuženik i stečajni dužnik zaključili 19. travnja 2006. Ukazuje na odredbe Zakona o javnom bilježništvu („Narodne novine“ broj: 78/93, 29/94 i 162/98; dalje: ZJ), Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12, 93/14 i 73/17; dalje: OZ), Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ 35/05 i 41/08; dalje: ZOO), Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13 i 108/17). Ponavlja da zahtjev zakona da ugovor bude sklopljen u određenom obliku važi i za sve kasnije izmjene i dopune ugovora. Zbog toga ugovorne strane ne mogu zakonom propisan oblik ugovora nadomjestiti međusobnim utvrđenjem da se posebni ugovori imaju smatrati sastavnim dijelom ugovora broj ES 740/05 od 10. kolovoza 2005. koji ugovor ima propisani oblik. Navodi pravno shvaćanje drugostupanjskog suda u predmetu poslovni broj PŽ-6739/16 o obliku punomoći kod prijenosa poslovnog udjela prema kojem i punomoć za sklapanje ugovora mora biti potvrđena od javnog bilježnika kao i ugovor o prijenosu poslovnog udjela prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Smatra da odredba čl. 2. st. 2. ugovora broj ES 740/05 od 10. kolovoza 2005. kojom je ugovoreno da će banka i dužnik za svaki pojedinačni ugovor sklopiti poseban ugovor do ukupno osiguranog iznosa znači da će odredbe i sadržaj tih posebnih ugovora nadopunjavati odredbe i sadržaj ugovor broj ES 740/05 od 10. kolovoza 2005., a da bi se ti posebni ugovori mogli smatrati sastavnim dijelom Ugovora o okvirnom iznosu zaduženja morali bi biti sklopljeni u određenom obliku propisanim zakonom odnosno obliku javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave. Kako posebni ugovori nisu sklopljeni u zakonom propisanom obliku osnovanim nalazi osporavanje tuženikovog reda namirenja tražbine osigurane založnim pravom te tražbina prijavljena u stečajnom postupku nad Timont interijerima nije osigurana upisanim založnim pravom na temelju ugovora broj ES 740/05 od 10. kolovoza 2005.

3. U odgovoru na žalbu tuženik osporava pravilnost shvaćanja žalitelja u zakonom propisanom obliku posebnih ugovora navodeći da u konkretnoj situaciji obveza sklapanja ugovora u posebnom obliku nije zakonom propisana niti to proizlazi iz ugovora broj ES 740/05 od 10. kolovoza 2005. Predlaže odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu.

4. Žalba nije osnovana.

5. Pobijanu presudu ovaj je drugostupanjski sud ispitao u skladu s odredbom čl. 365. st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13, 70/19 i 80/22; dalje: ZPP), u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

6. Protivno žalbenim navodima pobijana odluka nije zahvaćena nekom od bitnih povreda odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti i zbog kojeg žalbenog razloga žalitelj pobija prvostupanjsku presudu i u dovoljnoj mjeri sadrži valjane i jasne razloge o odlučnim činjenicama. Na utvrđeno činjenično stanje prvostupanjski je sud pravilno primijenio odredbe materijalnog prava kojima je propisano zasnivanje založnog prava na temelju javnobilježničke isprave, način ostvarivanja osigurane tražbine založnog vjerovnika, tumačenje posebnih ugovora i značenje tih posebnih ugovora u konkretnoj situaciji te jesu li od utjecaja na osiguranu tražbinu.

7. Predmet postupka je u bitnom osporavanje reda tuženikovog namirenja tražbine osigurane založnim pravom upisanim u zemljišnoj knjizi nakon što je unovčena tražbina založnog dužnika Timont interijeri. Tuženik se nalazi u prvom redu namirenja dijela svojeg potraživanja, a tužitelj u drugom redu namirena i s obzirom na dio prodajne cijene iz kojeg se namiruju tražbine osigurane založnim pravom tuženikova tražbina u prvom redu namirenja neće biti namirena u cijelosti, a tužiteljevo potraživanje u drugom redu neće biti niti djelomično namireno. Tužitelj je pokrenuo postupak prisilnog ostvarenja svoje tražbine 2007. godine nakon što je pokrenut stečajni postupak na Timont interijerima i u trenutku pokretanja ovršnog postupka tuženik se već nalazio na prvom mjestu u redu namirenja. Tuženik je prijavio svoju tražbinu osiguranu založnim pravom u stečajnom postupku i visina tražbine nije osporena, a tužitelj je kao stečajni vjerovnik u stečajnom postupku odnosno kao založni vjerovnik u ovršnom postupku upućen pokrenuti parnicu radi osporavanja reda namirenja. Shvaćanje je žalitelja da posebni ugovori na temelju kojih je i nastalo potraživanje nisu osigurani upisanim založnim pravom jer pravni poslovi na temelju kojih su nastale prijavljene tražbine ne čine sastavni dio ugovora broj ES 740/05 od 10. kolovoza 2005. i nisu sklopljeni u obliku javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave i zbog toga tuženiku ne pripada pravo na namirenje iz dijela unovčene prodajne cijene zaloga. Takve je prigovore prvostupanjski sud otklonio već u pobijanoj presudi s obzirom na to da su takve tvrdnje istaknute tijekom prvostupanjskog postupka, a žalitelj osporava pravilnost shvaćanja prvostupanjskog suda u obrazloženju presude.

7.1. Neosnovano žalitelj iznosi shvaćanje da i posebni ugovori koji se prema sadržaju posebnih ugovora smatraju sastavnim dijelom ugovora broj ES 740/05 od 10. kolovoza 2005. moraju biti sklopljeni u istom obliku kao i ugovor broj ES 740/05 od 10. kolovoza 2005. Navedeni ugovor je založni ugovor u smislu odredbe čl. 307. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj 81/15 – pročišćeni tekst; dalje: ZV) i uknjižbom je tuženik stekao založno pravo koje ga ovlašćuje ostvarivati svoje pravo na namirenje iz vrijednosti zaloga. Tuženik i založni dužnik su čl. 2. Ugovora prihvatili da će za svaki pojedinačni pravni posao sklopiti poseban ugovor kojim će regulirati njegove pojedinosti. Člankom 6. je ugovoreno da radi osiguranja novčane tražbine u iznosu od 130.000,00 EUR tuženik može neposredno uknjižiti hipoteku. Sklopljeni posebni ugovori u ispunjenju kojih je nastalo za tuženika potraživanje također je osigurano već upisanim založnim pravom. Založno pravo protivno žaliteljevom shvaćanju nije trebalo biti predmet nekog novog založnog ugovora, jer ovlaštenje na namirenje proizlazi iz ugovora broj ES 740/05 od 10. kolovoza 2005. Sklapanjem navedenog ugovora nije nastala tražbina tuženika već je nastala obveza u skladu s poslovnom politikom i potrebama dužnika odobravati kredite, izdavati garancije i ostalo navedeno u čl. 1., a kako je navedeno u čl. 2. za svaki pojedinačni pravni posao sklopit će se posebni ugovori i tuženik može uz ugovorene uvjete ostvarivati tražbinu koja će nastati prema dužniku. Niti jednom ugovornom niti zakonskom odredbom nije propisano da posebni ugovori moraju biti sklopljeni u posebnom obliku kako to navodi žalitelj. Odredba čl. 307. st. 6. ZV-a propisuje pisani oblik založnog ugovora. Kako se ugovor odnosi na međusobno poslovanje tuženika i njegova dužnika i ugovorom su stranke ugovorile da je posebni ugovor sastavni dio okvirnog ugovora, takav posebni ugovor ne treba biti sklopljen u posebnom obliku niti je zbog toga umanjena mogućnost tuženikovog namirenja. Dakle, založnim pravom osigurana su potraživanja tuženika na temelju odobrenih pravnih poslova i stranke su tim ugovorom ugovorile mogućnost i namirenja tuženika. Kako založno pravo nije prestalo u smislu odredbi ZV-a pravo na namirenje tuženikovog potraživanja obavlja se prema odredbi čl. 107. OZ-a koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja ovršnog postupka. Prema tome shvaćanje žalitelja o nepravilnom pravnom shvaćanju prvostupanjskog suda u t. 63. i t. 65. obrazloženja pobijane presude nije osnovano. Neosnovano žalitelj ukazuje na pravno shvaćanje u odluci drugostupanjskog suda poslovni broj PŽ-6739/16 jer se radi o pravnom pitanju koje nije podudarno niti primjenjivo u konkretnoj situaciji.

8. Kako žalitelj svojim žalbenim navodima nije osnovano osporio pravilnost i zakonitost pobijane presude valjalo je sukladno odredbi čl. 368. st. 1. ZPP-a odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi pobijanu odluku.

Zagreb, 5. ožujka 2024.

Predsjednik vijeća
Ivana Mlinarić

Broj zapisa: **9-30864-7b370**

Kontrolni broj: **03dc0-9fdf0-4c478**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Ivana Mlinarić, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.